

ŠKOLA TEORIJE I PRAKSE SOCIJALNOG RADA

Dubrovnik, IUC, 31. svibnja – 18. lipnja 1999.

Već desetu godinu zaredom u okviru Inter-univerzitetskog centra u Dubrovniku održava se Dubrovačka ljetna škola socijalnog rada. Kao i svake godine, rad se odvijao u okviru pet multidisciplinarnih tečajeva s različitih područja socijalnog rada: "Socijalni rad s mladima", "Socijalni rad i duhovnost", "Socijalni rad u zajednici", "Socijalni rad s maloljetnim delinkventima" te "Socijalna politika i socijalni rad".

Zbog poznatih okolnosti ove je godine bilo spajanja pojedinih tečajeva. Ipak, posjećenost je bila dobra, a rad intenzivan i kvalitetan.

U ovom prilogu osvrnut ćemo se na dva održana tečaja.

Tečaju *Socijalni rad s djecom i mladima* prisustvovalo je 27 polaznika, studenata socijalnog rada, socijalnih radnika – praktičara, te predavača s različitih škola socijalnog rada iz SAD-a, Kanade, Velike Britanije, Irske, Švicarske, Norveške, Jugoslavije i Hrvatske. Rad skupa obilježile su dvije osnovne teme: osnaživanje djece i mladih u preuzimanju aktivnih uloga u zajednici te kreativni pristup u socijalnom radu s djecom i mladima.

U svom izlaganju o osiguranju kontinuirane skrbi za djecu bez roditeljskog staranja, Sonia Jackson i Nigel Thomas (Swansea, University of Wales) ukazali su na problem nestabilnosti i česte promjene smještaja djece koja su izdvojena iz vlastitih obitelji i povjerena na skrb hraniteljskim obiteljima, te štetne posljedice po djetetov emocionalni razvoj do kojih dolazi uslijed manjka dugoročnog planiranja intervencija. Iako su česti premještaji djece bez roditeljske skrbi iz jedne obitelji hranitelja u drugu nepotrebni i štetni, neki od njih mogu se pokazati povoljnijima za dijete s obzirom na podržavajuću okolinu neophodnu za djetetov rast i razvoj, no klinička praksa i istraživačka literatura u SAD i Velikoj Britaniji posvećuju tome vrlo malo pažnje. Autori su naglasili potrebu za usmjeravanjem budućih istraživanja kao i prijedloga za konkretne promjene programa socijalne politike i prakse socijalnog rada kako bi se osigurala stabilnost i kontinuitet skrbi za djecu bez odgovarajuće roditeljske brige, smještenu u hraniteljskim obiteljima.

Meave Foreman (ST. James Hospital Dublin) u svojem je izlaganju prikazala iskustva

irskih socijalnih radnika na području rada prevencije od AIDS-a, hepatitisa ili drugih zaraznih bolesti koje se prenose seksualnim kontaktom, s mladima iz rizičnih skupina, evaluirajući prednosti i nedostatke nekih primijenjenih modela prevencije u savjetovanišnom radu s mladima.

Kako se rad tijekom ovog skupa odvijao tijekom pet dana u prijedodnevnom i poslijepodnevnom satima u širokom rasponu tema - od seksualnog zlostavljanja djece u Hrvatskoj, grupnog rada s roditeljima maloljetnih delinkvenata, integraciji djece s poteškoćama u razvoju i radom s njihovim roditeljima, pa do prikaza rada humanitarnih organizacija i vladinih udruga na području prevencije, bilo bi nemoguće ovdje prikazati tako raznovrstan program i bogatu razmjenu iskustava.

Stoga ćemo spomenuti još samo iskustvenu radionicu u kojoj su demonstrirane neke od ekspresivnih tehnika koje se u Hrvatskoj sve više koriste u radu s djecom, mladima i općenito, s klijentima s kojima je, iz različitih razloga, otežano ili onemogućeno verbalno komuniciranje. Radionicu su pripremili studenti druge i treće godine Studijskog centra socijalnog rada: Ivana Drlječan, Danijela Glogolja, Katarina Miletić, Katarina Surać, Zoran Vukić, a u radu skupa su sa svojim priložima o kreativnom pristupu socijalnom radu aktivno sudjelovali i Kristina Radić, Danijela Ležaić te Silvija Višinski.

Na kraju tečaja "Socijalni rad s djecom i mladima" održana je i kratka proslava na kojoj je obilježena deseta godišnjica rada ove škole, a kojom prigodom je dr. David Macarov iz Izraela održao vrlo zanimljivo predavanje o viziji budućnosti teorije i prakse socijalnog rada.

Drugi za nas zanimljiv tečaj bio je posvećen temi *Socijalna politika i socijalni rad*, a njegov glavni koordinator bila je Mary-Anne Zahl sa Sveučilišta u Trondheimu (Norveška). Tečaju je prisustvovalo desetak osoba iz Hrvatske, Makedonije, Švedske, Noveške, Njemačke, Velike Britanije i Izraela. Uža tema tečaja bila je obitelj u uvjetima izbjeglištva.

Izlaganja su imali Haluk Soydan (Švedska): "Pregled o modelima socijalne politike", Paul Stubbs (V. Britanija): "Opasna dekada:

socijalna politika, socijalni rad i novi euroski režimi za izbjeglice", Juha Hamalainen: "Politika prema izbjeglicama i socijalni rad s izbjeglicama u Finskoj". Vlado Puljiz, sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu imao je izlaganje pod naslovom "Socijalna politika i obitelj u Hrvatskoj".

Ovdje treba spomenuti zanimljivu metodu rada primijenjenu na ovom tečaju. Naime, sam referent slušateljima postavlja nekoliko pitanja za koja smatra da su najvažnija u njegovom izlaganju i traži od sudionika tečaja da se o njima izjasne. Koautor ovog priloga V. Puljiz može na osobnom primjeru svjedočiti da se tako u raspravi postiže dosta dobar i zanimljiv *feed-back* koji pomaže da se postavljeni problemi sagledaju iz više aspekata i da istraže u komparativnoj dimenziji.

Kada je riječ o tečaju "Socijalna politika i socijalni rad" čini nam se da on pruža mnogo veće mogućnosti od dosad iskorištenih za one koji se na različite načine bave socijalnom politikom kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu. O tome je bilo rasprava s koordinaticom tečaja Mary-Ann Zahl. U tom smislu nadamo se da će već sljedeće godine vjerojatna tema o globalizaciji socijalne politike, kojoj će biti posvećen jedan tjedan dubrovačke škole, privući mnogo više pažnje stručnjaka iz Hrvatske i svijeta.

Recimo na kraju da su dubrovački tečajevi izvanredno korisni za nastavnike i studente Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu. Posebno veseli da se u aktivnoj ulozi u Dubrovniku ove godine pojavilo nekoliko studenata socijalnog rada koji su dali kvalitetne doprinose.

Kristina Urbanc, Vlado Puljiz